

Con oxetu de llograr una bona lliteratura pa rapazos y rapacinos en llingua asturiana y al mesmu tiempu pa dir algamando'l material pedagóxicu afayaizu, l'Academia de la Llingua llama a dos concursos:

1. De *lletures* (cuentos, relatos, poesía, métodos de llingua asturiana, etc.) pa rapacinos d'E.X.B.

2. De *lletures* (cuentos, relatos, poesía, métodos de llingua asturiana, etc.) pa rapazos de Bachiller.

Los finxos d'estos concursos son:

a) Puen participar llibremente y en número indefiníu toes aquelles presones interesaes.

b) La temática ye llibre y será valoratible'l tipu d'ilustración que s'axunte al testu.

c) El xuráu fórmenlu tres presones escoyíes pela Academia de la Llingua.

d) Los orixinales empobinaránse al apartáu 574 d'Uviéu enantes del 25 de mayu.

e) El trabayu mandarase nun sobre zarráu onde se llante: «*Lletures pa rapacinos* (E.X.B. / Bachiller)». Dengún niciu asoleyará la identidá del autor. Nun sobre pequeñu y zarráu dientru del anterior pondrase nome y seños del concursador.

f) El fallu del xuráu darase a conocer oficialmente pel boletín de l'Academia *Lletres Asturianes*.

g) L'Academia premiará los trabayos que'l xuráu aconsese cola so emprentación y regalú de 50 exemplares.

h) Los trabayos fairánse según les Normes Ortográfiques de l'Academia de la Llingua.

i) Los trabayos premiaos son propiedá de l'Academia. En dengún casu se tornarán los orixinales a los sos autores.

j) A les decisiones del xuráu nun podrá retrucase. Ésti entiende los presentes finxos.

CONCURSOS 1983

BASES II CONCURSU "NOVELA CURTIA"

1. L'Academia de la Llingua Asturiana llama a tolos escritores al II Concurso de Novela Curtia dotáu con 100.000 pesetes.

2. El premiu ye únicu y nun podrá dividise.

3. Los orixinales, mandaos al apartáu de Correos d'Uviéu, n. 574, habrán recibise enantes del 25 d'ochobre de 1983. Mandaránse nun sobre zarráu on de se llante «*Novela curtia*». Dengún niciu dexará asoleyar la identidá del autor. Nun sobre pequeñu y zarráu dientru l'anterior pondrase nome y seños del concursador.

4. El xuráu formaránlu presones relacionaes cola cultura asturiana y con conocencia de la llingua.

5. El trabayu premiáu ye propiedá de l'Academia de la Llingua Asturiana que podrá asoleyalu según s'apaute.

6. En dengún casu se tornarán los orixinales a los concursantes.

7. Los orixinales han presentase per triplicáu, en fueyes tamañu foliu, estremaes les llinies a dos espacios y tendrán un mínimu de 50 planes.

8. El fallu del xuráu darase a conocer pela revista de l'Academia, *Lletres Asturianes*, y comunicarase a la prensa.

9. Al fallu del xuráu nun podrá retrucase. Ye'l xuráu quien entenderá estes bases.

TORNA D'OBRES AL BABLE

L'Academia de la Llingua Asturiana llama a concursu a aquelles presones enfotaes na torna d'obres feches n'otres llingües a la llingua asturiana según queda afitao:

1. Han presentase enantes del 31 d'avientu de 1983 el trabayu o trabayos presentaos a concursu, nel apartáu 574 d'Uviéu.

2. Les obres nun podrán tener traducción castellana nin serán verties del castellán.

3. Enxamás trespasarán les traduciones les 100 fueyes tamañu foliu estremaes les llinies a dos espacios. Presentaránse per triplicáu.

4. A la torna axuntaráse un exemplar de la obra orixinal.

5. El xuráu formaránlu tres presones escoyíes pela Academia y será distintu pa ca una de les llingües.

6. L'Academia ye dueña de les tornes feches que'l xuráu aconseye asoleyar.

7. Estes asoleyaránse comu premiu y dará 50 exemplares al concursante.

8. L'Academia nun tornarà a los concursantes los exemplares presentaos.

9. El xuráu entiende los finxos nos que s'inxerta esti concursu.

10. L'Academia dará conocencia de les obres premiaes pel so boletín oficial *Lletres Asturianes*.

CONCURSU FELICITACIONES NAVIDIEGUES

Con motivu les fiestes navidiegues y del nueu añu, l'Academia de la Llingua quier qu'alite la costume de facer n'asturianu tou tipu de felicitaciones. Asina entama esti concursu según los finxos que s'afitan:

1. El participar ye llibre pudiendo les presones interesaes presentar un númeru indetermináu d'orixinales ensin llende de dengún tipu, nin nel tamañu nin nes motivaciones.

2. Faise obligatoriu que dalgún dibuxu o ilustración apaeza, lo mesmo qu'un testu (curtiu o llargu) necesariamente n'asturianu.

3. L'Academia dará un premiu únicu de 15.000 pesetes qu'a xuiciu del xuráu podrá estremase'n 10.000 y 5.000 pesetes.

4. El xuráu compónenlu tres presones escoyíes pela Academia y dará'l so pautu nel mes d'avientu, pelo menos quince díes enantes de Navidá.

5. El día primeru de payares piéllase'l plazu de recoyía d'orixinales. Éstos empobinaránse al apartáu 574, d'Uviéu. Dengún niciu mostrará la presonalidá del autor que, per otu lláu, dirá nun sobre pequeñín dientru del sobre más grande unviáu al concursu.

6. En dengún casu se tornarán los orixinales a los autores.

7. L'Academia ye dueña del trabayu o trabayos premiaos pudiendo emprentalos si asina-y paez. Colos trabayos presentaos l'Academia podrá faer una esposición pública.

8. Los que participen nel concursu aceten perdafechu los sos finxos.

Pon na conocencia de l'Academia de la Llingua les anuncios relacionaes cola nuesa llingua y cultura. Escribe al apartáu 574 d'Uviéu.

LLINGUA Y MEDIOS DE COMUNICACIÓN

El llunes 21 de xineru y respondiendu a un brinde fechu pela *Academia de la Llingua* axuntáronse una docena de presones relacionaes colos medios de comunicación d'Asturies con miembros de l'Academia.

El motivu de la xunta yera falar de les circunstancies qu'arrodien a los medios de comunicación y les dificultaes que torguen que la llingua entre nellos.

Nesti sen l'Academia vio, d'un llau, que'l bable tien futuru namás si la llingua entra na enseñanza y na comunicación moderna. Nun pue pensase, a les puertes del sieglu XXI, que pue alitar un mediu d'espresión popular ensin estos dos encontos nos que se sofitar.

Pero entrar la llingua na prensa, radio y TV habría faese con toles consecuencies, dexando a un llau los requeixos nos que dacuandu apaez, les fueyes del bable, y emplegándose pa tou tipu conteníos.

Ello lleva darréu que los profesionales deberíen remanar dafechu la llingua asturiana y dao que supón trabayu voluntarista podía dir atalantándose cómo favorecelo. D'otra parte necesítase tamién —comu dalgún de los asistentes dixo— que s'entamaren cursinos pa meyor deprender l'emplegu la llingua.

Per otru llau dexóse parafitao que l'Academia quier que se faiga realidá la lletra del artículu 4 del Estatutu d'Autonomía según el cual «el bable gozará de proteccón, se promoverá su uso, *su difusión* así como la voluntariedad de su aprendizaje...»

Según esti testu ná meyor que los medios de comunicación social públicos p'arrecostinar con esta xera tan difícil y, al mesmu tiempu tan emportante. Pero si bien son esos medios los primeros que deberíen facer el trabayu que l'Estatutu pide, non por eso deberán los otros medios privaos escaecese

d'ello. El so llabor asturianu tendría que se plantear tamién un tratamientu afayaizu de la llingua.

La bona disposición de los asistentes a la xunta asoleyó que n'Asturies, y magar les torgues, ye muncho lo que pue faese nesti sen. Al otru día, «*La Voz de Asturias*» y «*Región*» daben cuenta d'ello y dexaben claro la falta de medios de l'Academia. «Radio Uviéu», «Radio Llangréu», «Radio Xixón» y «RNE» fexeron entrevistes a los miembros de l'Academia y, al mesmu tiempu, asoleyaron les sos preocupaciones nesti contestu tan difícil pa l'Academia.

En mediu de too esto una perbona anuncia que mos fai llegar *Radio Popular d'Asturies n'Avilés*: con motivu'l *Día de les Lletres Asturianas*, la so f.m. será dafechu'n llingua asturiana.

NUEVES MANERES NA REIVINDICACIÓN LINGÜÍSTICA

Estos sábados, dende'l 22 de xineru, el Paséu los Alamos d'Uviéu convirtióse nuna inesperada «aula magna» onde se xuntaba xente que quería recibir lleciones de bable. La idea foi de l'asociación *Conceyu Bable* que protestaba asina «fasta que s'acolumbren intenciones per parte'l Gobiernu autonómicu y de les fuercies polítiques y sociales de facer cumplir l'artículu cuartu del Estatutu d'Autonomía d'Asturies».

La idea tuvo bona acoyida dao que munches presones siguieron les clases, discutieron la problemática asturiana y recoyeron la fueya informativa con que C.B. xustificaba la so manera faer.

Una anuncia de que llueu dieren conocencia, fala d'iniciatives d'esti xacer que se fairán amás de n'Uviéu, n'otres poblaciones asturianas. Conceyu Bable —diz la nota— camienta que ye mester entainar nel remanecer de la llingua y que tien que ser la

xente'l pueblu la que lo faiga, mentantu nun haiga otre soluciones oficiales.

Esta mesma asociación, que dende 1974 trabaya pela recuperación llingüística d'Asturies, tuvo'l 9-10 de xineru, en Mieres, el so VII apautamientu xeneral y una de les sos resoluciones caberes fala d'afitar el llabor que lleve darréu esta Academia. Concretamente, el so presidente, Sr. Mánfer de la Llera, fexo daquella un llargu y críticu discursu a los conceyeros nel que critica a los políticos pel so ruín facer pela llingua, en comparanza col llabor desendolcáu n'otres nacionalidaes, la ruina presencia de la llingua nos medios de comunicación, nes escueles y en xeneral en toa manifestación oficial. Pa elli la llingua ta xoncía a otre reivindicaciones asturianas y pide, per otra parte, que la toponimia asturiana s'endereche. Pa lo cabero les sos palabres son d'una fonda crítica a les ideoloxíes billingüístes que, nel fondu, sofiten a la llingua mayoritaria.

Llibrería Asturiana

"INTRODUCCIÓN A LA LITERATURA ASTURIANA" *

Fai tiempu ya, Avientu de 1981, asoleyóse un llibru del profesor Álvaro Ruiz de la Peña —*Introducción a la literatura asturiana*—, llibru que vien esbrozar el camín pa entamar l'estudiu científicu de la lliteratura asturiana y de la lliteratura fecha n'Asturies.

El trabayu del profesor Ruiz de la Peña, al mesmu tiempu, de modu sutil, allancia coses nueves y apareya'l tarrén pa investigaciones futures; non

* *Biblioteca Popular Asturiana*. Uviéu 1981.

allonga les temes que plantiya, tampocu mos paez que seya esa la so entención, d'ehí'l títulu *Introducción...* que-y da a la obra; mas, pese a tou, alcontramos dalguna oxeción que facer.

Consintir que la lliteratura asturiana «*Estaría representada por el conjunto de textos literarios que han ayudado al lector astur en su enriquecimiento personal y en el enriquecimiento de su entorno*», da como resultancia un criteriu tasonómicu poco ñidiu y al que, de fechu, non s'atién l'autor dispues; a lo llargo'l llibru apenes si se fala d'obra lliteraria que tenga comu escenariu Asturies o acueya dalgunos aspeutos de la mesma y que non fore escribía per autores asturianos de nacencia o «pación».

Pero nun quiero tratar equí la cadarma xeneral de *Introducción a la literatura asturiana*, sinón de la emportancia dada na mesma a la lliteratura'n llingua asturiana y cómo la afinxa respeutu a la lliteratura'n castellán. Nesti sen merez la pena sorrayar:

1.º—El tratu que-y da a la lliteratura bable ensin prexucios sociales o llingüísticos; entamando asina dende qu'empecipia'l llibru una relación d'igualdá bable-castellán, comu preceniu teóricu, pervalorabile:

- «*Desde otra perspectiva, resulta poco aceptable el vacío que se hace frecuentemente en torno a la literatura bable, relegada a una especie de ghetto folklórico...*»
- «*A pesar de ello, la existencia de autores que han cultivado el bable como medio expresivo, con excelentes resultados, nos demuestra que no hay lenguas predestinadas a tal o cual fin secundario*».
- «*Pero no nos equivoquemos, lo que reza para el bable, vale también para otras lenguas. Hubo, hay y habrá desdichados escritores en bable, pero*